

Barn- och ungdomsnämnden

För kännedom:
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Granskning av barn- och ungdomsnämndens styrning avseende resultat och likvärdig utbildning i grundskolan

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nyköpings kommun genomfört en granskning av barn- och ungdomsnämnden.

Granskningen syftar till att bedöma om barn- och ungdomsnämnden säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan och att detta sker med tillräcklig intern kontroll.

Vår samlade bedömning är att barn- och ungdomsnämnden **delvis** har säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan och att detta delvis sker med tillräcklig intern kontroll. Bedömningen baseras på kontrollmålen för granskningen som redovisas i revisionsrapporten.

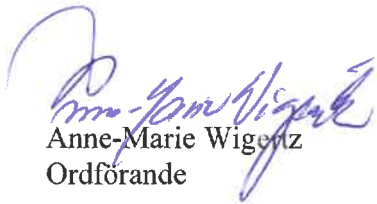
Revisorerna vill särskilt framhålla vikten av dokumentation och uppföljning görs med enhetliga måttal så enheternas resultat går att jämföra samt att nämnden säkerställer en sammanställd uppföljning av enheternas resultat.

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till barn- och ungdomsnämnden:

- Att säkerställa att dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå och på huvudmannanivå utvecklas för att ge nämnden en samlad och jämförbar bild av enheternas resultat, förutsättningar och behov. En viktig del i detta är att dokumentationen innehåller en tydlig analys av vad som påverkar/orsakar resultaten i grundskolan. På så sätt kan dokumentationen utgöra en mer ändamålsenlig grund för beslut om insatser på huvudmannanivå.
- Att säkerställa en ändamålsenlig samverkan och dialog med kommunstyrelsen och divisionen för att få ett helhetsgrepp kring styrningen av grundskolan.

Skriftligt svar önskas senast 2020-11-02

REVISORERNA

Anne-Marie Wigertz
Ordförande

Gunnar Johansson
Vice ordförande

Granskning av barn- och ungdomsnämndens styrning avseende resultat och likvärdig utbildning i grundskolan

Nyköpings kommuns revisorer

Juni 2020

Jenny Nordqvist

Kim Ivarsson

Innehållsförteckning

1.	Inledning	4
2.	Grundskolan i Nyköping	6
3.	lakttagelser och bedömningar	10
3.1.	Revisionsfråga 1 och 2: Dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå och huvudmannanivå	10
3.1.1.	lakttagelser	10
3.1.2.	Bedömning	14
3.2.	Revisionsfråga 3: Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt?	14
3.2.1.	lakttagelser	14
3.2.2.	Bedömning	17
3.3.	Revisionsfråga 4: Vidtar nämnden åtgärder vid brister som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?	17
3.3.1.	lakttagelser	17
3.3.2.	Bbedömning	19
3.4.	Revisionsfråga 5: Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen?	19
3.4.1.	lakttagelser	19
3.4.2.	Bedömning	20
4.	Revisionell bedömning	22
5.	Bilagor	24
5.1.	Bilaga 1. Revisionskriterier	24
5.2.	Bilaga 2. Granskad dokumentation	26
5.3.	Bilaga 3. Årshjul systematiskt kvalitetsarbete	27
5.4.	Bilaga 4. Insatser i grundskolan	28

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nyköpings kommun genomfört en granskning av barn- och ungdomsnämnden.

Granskningen syfte är att bedöma om barn- och ungdomsnämnden säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan och att detta sker med tillräcklig intern kontroll.

Vår samlade bedömning är att barn- och ungdomsnämnden delvis har säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan och att detta delvis sker med tillräcklig intern kontroll.

Bedömningen baseras på bedömningen av en sammanvägning av revisionsfrågorna i granskningen, vilka framgår av rapporten. Bedömningen görs på en tregradig skala (uppfyllt, delvis uppfyllt, eller ej uppfyllt).

Revisionsfråga	Bedömning	
Revisionsfråga 1: Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå?	Delvis uppfyllt	
Revisionsfråga 2: Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå?	Delvis uppfyllt	
Revisionsfråga 3: Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt?	Delvis uppfyllt	
Revisionsfråga 4: Vidtar nämnden åtgärder vid brister som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?	Delvis uppfyllt	

Revisionsfråga 5: Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen?

Delvis uppfyllt

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till barn- och ungdomsnämnden:

- Att säkerställa att dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå och på huvudmannanivå utvecklas för att ge nämnden en samlad och jämförbar bild av enheternas resultat, förutsättningar och behov. En viktig del i detta är att dokumentationen innehåller en tydlig analys av vad som påverkar/orsakar resultaten i grundskolan. På så sätt kan dokumentationen utgöra en mer ändamålsenlig grund för beslut om insatser på huvudmannanivå.
- Att säkerställa en ändamålsenlig samverkan och dialog med kommunstyrelsen och divisionen för att få ett helhetsgrepp kring styrningen av grundskolan.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Barn- och ungdomsnämnden har, i egenskap av huvudman, det övergripande ansvaret för att verksamheten i grundskolan uppfyller gällande lagar, förordningar och föreskrifter.

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. Likvärdighet innebär att verksamhet och innehåll kvalitativt ska vara likvärdigt såväl mellan som inom enheter. Likvärdighet handlar även om lika kvalitet och att läroplanens alla delar följs. Detta ska ske inom ramen för ett systematiskt kvalitetsarbete. Systematiskt kvalitetsarbete regleras i skollagens fjärde kapitel. I Skolverkets allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete finns rekommendationer för hur skollagens bestämmelser bör tillämpas.

I det systematiska kvalitetsarbetet ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid enheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta elevers kunskapsresultat samt trygghet och studiero vid enheterna. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger enheterna, för att de ska kunna ge elever en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar. Analysen behöver ske så att huvudmannen kan identifiera hur det går för olika grupper av elever, exempelvis gruppen flickor och gruppen pojkar. Utifrån analysen identifierar huvudmannen vilka förbättringsåtgärder som är nödvändiga samt vidtar dessa åtgärder. När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorer har tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid enheterna, men även på uppgifter huvudmannen själv samlat in (till exempel nationell statistik, tillsyns- och gransknings-rapporter och anmälningar om kränkande behandling). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete och det kvalitetsarbete som rektor tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid enheterna.

Av nationell statistik avseende läsåret 2018/2019 framkommer att andelen elever i årskurs 6 som har uppnått kunskapskraven i alla ämnen varierar mellan enheterna i Nyköpings kommun: från 48,5 till strax under 100 procent. Det finns även skillnader vad gäller lärarbehörighet mellan enheterna. Andelen heltidstjänster med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne varierar från 30,1 till 75,3 procent mellan enheterna.

Kommunens revisorer har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att göra en granskning av barn- och ungdomsnämndens styrning avseende resultat och likvärdig utbildning i grundskolan.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om barn- och ungdomsnämnden säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan och att detta sker med tillräcklig intern kontroll.

1.2.1. Revisionsfrågor

För att besvara granskningens ovan nämnda syfte utgår rapporten från nedanstående revisionsfrågor:

1. Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det

- systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå?
2. Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå?
 3. Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt?
 4. Vidtar nämnden åtgärder vid brister som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?
 5. Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen?

1.3. Revisionskriterier

Övergripande revisionskriterier har varit följande:

- 6 kap. 6 § Kommunallagen
- Skolverkets allmänna råd med kommentarer: Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet
- Kommunens beslut, riktlinjer och rutiner inom rubricerat område

Därtill har de olika revisionsfrågorna bedömts utifrån följande revisionskriterier:

- För revisionsfråga 1 och 2: 4 kap. 6 § Skollagen
- För revisionsfråga 3, 4 och 5: 4 kap. 3 § Skollagen

1.4. Avgränsning

Granskningen omfattar grundskolan. Granskningen ingår i 2020 års revisionsplan och avser läsåret 2019/2020.

1.5. Metod

Granskningen har genomförts genom sammanställning av nationell statistik avseende elevers kunskapsresultat, trygghet och studiero samt förutsättningar för verksamhetens genomförande i grundskolan på huvudmanna- och enhetsnivå.

Dokumentgranskning har genomförts av styrande och stödjande dokument för systematiskt kvalitetsarbete i grundskolan på huvudmannanivå, till exempel verksamhetsbeställning och dokumenterade uppföljningar och analyser.

Därtill har intervjuer hållits med nämndens presidium, två sakkunniga tjänstepersoner, divisionschef, chef för kvalitetsenheten samt två grundskolechefer.

laktagelser och preliminära bedömningar har sakgranskats av de intervjuade.

2. Grundskolan i Nyköping

2.1. Nämndens organisation

Enligt barn- och ungdomsnämndens reglemente ansvarar nämnden bland annat för verksamhetsområdena förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, annan pedagogisk verksamhet samt gymnasieskola och gymnasiesärskola. Nämnden fullgör, jämte kommunstyrelsen, kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för ovanstående verksamhetsområden och därtill hörande uppdrag.

Nämnden fullgör vidare de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan i ovanstående verksamheter. Nämnden är ansvarig för innehållet i den verksamhet som beställs/upphandlas (verksamhetsansvar). Det innebär att nämnden bland annat har att besluta om mål, inriktning, omfattning och kvalitet avseende verksamheten.

2.2. Kommunala grundskolor i Nyköping

Det finns 15 kommunala grundskolor¹ i Nyköpings kommun, vilka framgår av tabellen nedan. Antalet elever avser oktober 2019 (läsåret 2019/2020).

Tabell 1. Kommunala grundskolor läsåret 2019/2020.

Skola	Årskurser	Antal elever
Arnö skola	F-6	629
Bryngelstorpskolan	F-6	319
Dammlötskolan	F-6	114
Gruvans skola	F-6	573
Kiladalens södra skola	F-6	131
Kildalens norra skola	F-6	329
Nyköpings högstadium	7-9	1257
Rosenkulla skola	F-6	285
Sjösa skola	F-6	74
Släbroskolan	F-6	409
Stigtomta skola	F-6	274
Tunabergs skola	F-6	94
Tystberga skola	F-6	81
Västra skolan	F-3	116
Östra skolan	F-6	280

2.3. Statistik avseende personal i kommunens grundskolor

Nationell statistik avseende behörig personal för läsåret 2019/2020 framgår av nedanstående tabell.

Tabell 2. Statistik personal läsåret 2019/2020.

¹ 15 grundskolor vilka är fördelade på 21 skolhus.

Skola	Andel (%) heltidstjänster med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne
Arnö skola	68,0
Bryngelstorpskolan	85,1
Dammlötskolan	50,7
Gruvans skola	60,7
Kiladalens södra skola	50,7
Kildalens norra skola	75,9
Nyköpings högskole	69,1
Rosenkulla skola	56,3
Sjösa skola	62,9
Släbroskolan	59,4
Stigtomta skola	69,4
Tunabergs skola	40,5
Tystberga skola	40,2
Västra skolan	42,1
Östra skolan	65,3
Genomsnitt, Nyköpings kommun	66,1
Genomsnitt, riket	70,1

Läsåret 2019/2020 var skillnaden mellan andelen heltidstjänster med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne mellan enheterna 44,9 procentenheter. Läsåret 2018/2019 var skillnaden 45,2 procentenheter. Skillnaden på enhetsnivå har därmed minskat.

2.4. Statistik avseende elevers måluppfyllelse och kunskapsresultat

Senast tillgängliga statistik avseende kunskapsresultat bland elever i årskurs 3, 6 och 9 avser läsåret 2018/2019². Vid de fall en resultatuppgift baseras på färre än tio elever sekretessmarkeras utfallet. Sekretessmarkerade uppgifter är markerade med "...".

Tabell 3. Kunskapsresultat elever årskurs 3 läsåren 2016/2017–2018/19.

Årskurs 3 kommunala skolor, andel i procent	2017	2018	2019
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i <i>matematik, totalt</i>	63	65	51
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i <i>matematik, flickor</i>	64	67	50
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i <i>matematik, pojkar</i>	61	62	52
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i <i>matematik, riket</i>	67	69	65
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i <i>svenska och svenska som andraspråk, totalt</i>	73	69	72
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i <i>svenska och svenska som andraspråk, flickor</i>	84	76	80
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla del-	62	62	64

² Statistik avseende kunskapsresultat för läsåret 2019/2020 kommer att publiceras i september (årskurs 9) och oktober (årskurs 6) 2020.

prov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, pojkar			
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, riket	76	73	76

Av tabellen framkommer att resultaten i matematik har försämrats från år 2018 till 2019 för kommunala grundskolor i Nyköpings kommun. Det omvända gäller i svenska och svenska som andraspråk där resultaten har förbättrats. Samtliga resultat år 2019 är sämre än snittet för riket, undantaget resultaten för flickor i svenska och svenska som andraspråk.

Tabell 4. Kunskapsresultat elever årskurs 6 läsåret 2018/19.

Skola	Andel (%) elever med godkänt betyg (A-E) i alla ämnen
Arnö skola	72,5
Bryngelstorpskolan	82,5
Dammlötskolan	100,0
Gruvans skola	48,5
Kiladalens södra skola	76,7
Kildalens norra skola	74,2
Rosenkulla skola	63,8
Sjösa skola	..
Släbroskolan	53,6
Stigtomta skola	75,8
Tunabergs skola	..
Tystberga skola	..
Östra skolan	68,9
Genomsnitt, Nyköpings kommun	72,1
Genomsnitt, riket	73,9

Av statistiken framgår att 72,1 procent av de elever i årskurs 6 som gick på en kommunal skola erhöll ett godkänt betyg i årskurs 6. Fyra skolor ligger under detta genomsnitt: Gruvans skola, Släbroskolan, Rosenkulla skola och Östra skolan.

Tabell 5. Kunskapsresultat elever årskurs 9 läsåret 2018/19.

Skola	Andel (%) elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	Andel (%) behöriga till yrkesprogram	Genomsnittligt meritvärde
Nyköpings högskoleprogram	65,7	79,3	208,2
Genomsnitt, riket	73,4	82,5	224,5

Av statistiken framgår att 65,7 procent av eleverna i årskurs 9 uppnådde kunskapskraven i samtliga ämnen läsåret 2018/2019, vilket är cirka åtta procentenheter lägre än riket.

2.5. Statistik avseende elevers trygghet och studiero

Skolenkäten utgör en del av Skolinspektionens arbete med att granska landets skolor. Varje huvudman genomför Skolenkäten vartannat år. Nyköpings kommun genomförde enkäten senast våren 2019.

Nedanstående statistik redovisar de delar av enkäten som omfattar trygghet och studiero för elever i årskurs 5 respektive årskurs 9 fördelat på skolenhet. Enkäten genererar ett index mellan 1 och 10, där högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning. Redovisade resultat är ett medelvärde bland de svarande.

Tabell 6. Trygghet och studiero elever årskurs 5 läsåret 2018/19.

Skola	Studiero	Trygghet
Arnö skola	6,5	8,1
Bryngelstorpskolan	6,4	8,0
Dammlötskolan	6,4	7,6
Gruvans skola	6,6	7,8
Kiladalens södra skola	3,6	5,4
Kildalens norra skola	5,8	7,2
Rosenkulla skola	5,3	7,8
Sjösa skola	7,8	8,0
Släbroskolan	5,1	6,7
Stigtomta skola	4,6	7,6
Tunabergs skola	5,8	6,7
Tystberga skola	4,7	9,2
Östra skolan	7,0	7,2
Genomsnitt, Nyköpings kommun	4,7	8,0
Genomsnitt, riket	5,1	8,3

Tabellen visar att indexet avseende studiero varierar stort mellan enheterna: från 3,6 till 7,8. Avseende trygghet finns det även där är tydliga skillnader mellan enheterna: från 5,4 till 9,2. I förhållande till genomsnittet för riket finns det enheter med såväl högre som lägre index.

Tabell 7. Trygghet och studiero elever årskurs 9 läsåret 2018/19.

Skola	Studiero	Trygghet
Nyköpings högstadium	5,1	7,6
Genomsnitt, riket	5,2	7,8

Tabellen visar att Nyköpings högstadium har ett något lägre index för såväl studiero som trygghet än genomsnittet för riket.

3. Iakttagelser och bedömningar

3.1. Revisionsfråga 1 och 2: Dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå och huvudmannanivå

3.1.1. Iakttagelser

Samverkan för bästa skola

På uppdrag av regeringen genomför Skolverket insatser i syfte att höja kunskapsresultaten i skolan samt att öka likvärdigheten inom och mellan skolenheter. Insatserna riktas till skolenheter med låga kunskapsresultat eller hög andel elever som inte fullföljer sina studier och som har eller bedöms få svåra förutsättningar att förbättra sina resultat på egen hand. Skolverket ska i samverkan med berörd huvudman identifiera insatser som kan stärka huvudmannens förmåga att planera, följa upp och utveckla utbildningen. Skolverket ska därefter komma överens med berörd huvudman om hur insatserna ska utformas och genomföras.

Nyköpings kommun deltar i Samverkan för bästa skola år 2018-2021. Medverkande enheter är Brandkärsskolan, Gruvans skola och Tystberga skola. Vid intervjuer beskrivs att Samverkan för bästa skola har inneburit en delvis förändrad struktur för det systematiska kvalitetsarbetet från och med läsåret 2019/2020. För granskningens del innebär det att en del av de dokument som strukturen omfattar ännu inte har tagits fram och att granskningen i dessa fall har tagit del av dokument som upprättades inom ramen för den tidigare strukturen.

Struktur och årshjul för systematiskt kvalitetsarbete

Strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet beskrivs i nämndens *Verksamhetsbeställning 2020*. Av dokumentet framgår bland annat att kommunfullmäktiges övergripande mål samt nämndens verksamhetsmål följs upp på divisionsnivå. Nationella mål och nyckeltal för respektive verksamhet, följs upp på enhetsnivå samt redovisas per verksamhet på divisionsnivå. Därtill framgår att analys av nyckeltal ska ske vid särskilda dialogmöten som inplaneras när officiell redovisning av nyckeltal sker. Nyckeltalen som ska följas upp ska redovisas separat och vara uppdelade på pojkar och flickor.

Struktur och årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet för läsåret 2019/2020 framgår även av arbets- och stödmaterialet *Systematiskt kvalitetsarbete och stöd för nulägesanalys*. Årshulet återfinns i Bilaga 3. Av materialet framgår att uppföljning inom grundskolan görs inom tre målområden:

- Normer, värden och inflytande
- Övergång, samverkan och omvärld
- Kunskaper

Rutiner och former för dokumentation

Enligt revisionskriterierna (4 kap. 6 § Skollagen) ska nämnden se till att det finns rutiner och former för dokumentation.

Rutiner och former för dokumentation på enhetsnivå

För läsåret 2019/2020 ska varje skolenhet göra en uppföljning och analys av respektive målområde och dokumentera detta i arbets- och stödmaterialet *Systematiskt kvalitetsarbete och stöd för nulägesanalys*. Arbetet med uppföljning av varje målområde innebär att genomgång av åtgärder och insatser som planerats föregående läsår genomförs med syfte att se huruvida åtgärder och insatser har gett avsedd effekt. Av arbetsmaterialet framgår vilken dokumentation, underlag och data som ska användas för uppföljning och analys utifrån tre nivåer: individ-, process- och strukturnivå. Det upprättade dokumentet ska användas på enhetsnivå och inte lämnas till skolchef och kvalitetsenhet. Däremot anger strukturen att skolchefen ska föra en dialog med rektorerna utifrån enheternas resultat och åtgärder inom respektive målområde.

Läsårets arbete med uppföljning och analys ska summeras i en årlig kvalitetsrapport (på enhetsnivå) som i sin tur utgör underlag för en utvecklingsplan på enhetsnivå. Utvecklingsplanen beskrivs ligga till grund för huvudmannens beslut om insatser inom förutsättningar för utbildningen samt styrning och utveckling av utbildningen och skolchef och kvalitetsenhet samlar in utvecklingsplaner från enheterna. Av intervjuer framgår att divisionen har arbetat med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. I detta ingår att utbilda samtliga rektorer i metod och dokumentation i syfte att förbättra analys och uppföljning.

Rutiner och former för dokumentation på huvudmannanivå

Avseende uppföljning och analys, upprättas följande dokument på huvudmannanivå inom ramen för kvalitetsarbetet:

- **Divisionens rapporter för respektive målområde** – Rapporterna ska ge en bild av tidigare identifierade utvecklingsområden, nuläge/resultat, förutsättningar som påverkar, framgångsfaktorer samt (nya) identifierade utvecklingsområden.
- **Divisionens (samlade) rapport om systematiskt kvalitetsarbete** – Rapporten syftar till att summera de uppföljningar och redovisningar som divisionen har gjort inom ramen av det systematiska kvalitetsarbetet under läsåret. Rapporten ska ge en övergripande bild av de olika skolformernas styrkor, problem, möjligheter, hinder samt planerade utvecklingsinsatser inom respektive målområde.
- **Nämndens kvalitetsgrupps årsredovisning** - Dokumentet innehåller en sammanfattning av respektive skolforms resultat, förutsättningar, framgångsfaktorer och förbättringsområden med en tillhörande reflektion inom respektive målområde.
- **Nämndens verksamhetsberättelse** – Dokumentet innehåller en bedömning av uppfyllelsen av nämndens mål samt status på särskilda uppdrag.
- **Nämndens verksamhetsbeställning** – Dokumentet innehåller förbättringsuppdrag samt särskilda uppdrag med bland annat tillhörande indikatorer och datum för avrapportering till nämnden.

Planering av utbildningen i grundskolan upprättas i nämndens verksamhetsbeställning där förbättringsuppdrag och särskilda uppdrag anges med mätvärde.

Upprättad dokumentation

Enligt revisionskriterierna (4 kap. 6 § Skollagen) ska nämnden se till att upprättad dokumentation ger en samlad bild av utbildningens kvalitet samt att det finns dokumentation som är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut om insatser.

Upprättad dokumentation på enhetsnivå

Under läsåret 2019/2020 ska varje enhet arbeta med och upprätta dokumentet *Systematiskt kvalitetsarbete och stöd för nulägesanalys*. Eftersom dokumentet inte lämnas till divisionen, har dessa dokument inte samlats in inom ramen för granskningen.

Vi har tagit del av fyra grundskolors kvalitetsrapporter för läsåret 2018/2019. Inkomna kvalitetsrapporter innehåller såväl kunskapsresultat som resultat avseende trygghet och studiero:

- **Kunskapsresultat:** Kunskapsresultat för årskurs 1 i svenska (redovisat per klass och kön) samt årskurs 3 och 6 i samtliga ämnen (redovisat per klass och kön). Kunskapsresultat för årskurs 7, 8 och 9 (redovisat per årskurs och kön).
- **Trygghet och studiero:** Kvalitetsrapporterna innehåller en beskrivning av hur enheterna har arbetat med trygghet och studiero under året och en beskrivning av resultat ges. Rapporterna skiljer sig mellan enheterna där exempelvis en rapport innehåller resultat från elevenkät, medan sådana resultat saknas i övriga.

Avseende förutsättningar för verksamhetens genomförande³ innehåller inkomna kvalitetsrapporter en sammanställning av tillgången till specialpedagog/speciallärare, skolsköterska samt skolkurator. Utöver det saknar inkomna planer rena nyckeltal och/eller sammanställningar avseende förutsättningar.

Kvalitetsrapporterna innehåller en övergripande analys samt identifierade framgångsfaktorer och förbättringsområden. I slutet av varje rapport finns en tabell där planerade åtgärder beskrivs samt vilken effekt respektive åtgärd förväntas ha på kort respektive lång sikt.

Som beskrivs ovan utgör kvalitetsrapporten underlag för kommande läsårs utvecklingsplan. Enheternas utvecklingsplaner beskrivs ligga till grund för huvudmannens beslut om insatser och blir på så sätt relevanta för revisionsfråga 1. Eftersom upprättande av utvecklingsplaner är ett nytt moment i strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet, kommer utvecklingsplaner att upprättas för första gången i juni 2020. Planerna kommer att omfatta läsåret 2020/2021. Vi har därmed inte erhållit några utvecklingsplaner inom ramen för granskningen.

Upprättad dokumentation på huvudmannanivå

Vi har i granskningen tagit del av divisionens rapporter för målområde Övergång, samverkan och omvärld för årskurs F-6 respektive årskurs 7-9. Rapporterna innehåller de rubriker som beskrivs i punktlistan på sida 11. Rapporterna innehåller inte några sammanställningar eller nyckeltal.

³ Här avses till exempel elevhälsa, tillgång till behörig personal, möjligheter till kompetensutveckling och tillgång till lokaler och utrustning. Läs mer på: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/systematiskt-kvalitetsarbete/huvudmannens-systematiska-kvalitetsarbete#h-Forutsattningarforverksamhetensgenomforande>

Vi har tagit del av divisionens (samlade) rapport om systematiskt kvalitetsarbete för läsåret 2018/2019. Rapporten innehåller kunskapsresultat och resultat avseende trygghet och studiero:

- **Kunskapsresultat:** Sammanställningar av kunskapsresultat saknas. Dock beskrivs resultat i svenska som andraspråk, moderna språk, matematik (åk 3) samt låga kunskapsresultat i åk 7-9 som identifierade problem.
- **Trygghet och studiero:** Resultat från Skolinspektionens Elevenkät för årskurs 5 för frågeområdena Inflytande, Studiero, Trygghet och Förhindra kränkningar redovisas för samtliga elever samt per kön. Studiero lyfts fram som ett identifierat problem i hela grundskolan. Därtill lyfts elevers inflytande samt arbetet med att förhindra kränkningar som identifierade problem i årskurs 7-9.

Av rapporten framgår att det råder brist på behöriga lärare i årskurs F-6 och att det finns en hög grad av behöriga lärare i årskurs 7-9. Utöver det saknar delårsrapporter rena nyckeltal och/eller sammanställningar som ger en bild av enheternas förutsättningar för verksamhetens genomförande. Enskilda skolenheters resultat framgår ej i rapporten.

Rapporten innehåller en övergripande beskrivning av grundskolan där orsaker till en del av de utvecklingsområden som har identifierats inom årskurs F-6 respektive 7-9 framgår. Exempel på orsaker är bristande uppföljning av frånvaro, hög omsättning av lärare och rektorer, hög andel obehöriga lärare, brister i omfattning och kvalitet på studiehandledning, segregerade skolområden samt förutsättningar för lärare att ingå i kollegiala nätverk. Enligt intervjuer är rapporten avgränsad och skulle kunna utvecklas.

Vi har tagit del av *Delårsrapport 2019* som omfattar perioden januari-augusti 2019. I delårsrapporten hänvisas till tidigare gjord redovisning av målområde Övergång, samverkan och omvärld. Utöver det innehåller inte delårsrapporten någon information rörande kunskapsresultat, elevers trygghet och studiero eller enheternas förutsättningar.

Vi har även tagit del av *Kvalitetsgruppens årsredovisning 2019*. Årsredovisningen innehåller samma information rörande kunskapsresultat, trygghet och studiero samt behöriga lärare som återfinns i divisionens rapport som beskrivs ovan.

Nämndens *Verksamhetsberättelse 2019* innehåller följande kunskapsresultat och resultat avseende trygghet och studiero:

- **Kunskapsresultat:** Kunskapsresultat för årskurs 6 och 9 för samtliga elever samt andelen behöriga elever till yrkesförberedande gymnasieprogram.
- **Trygghet och studiero:** Resultat från Skolinspektionens Elevenkät för årskurs 5 och 9 för frågeområdet Trygghet.

Nämndens *Verksamhetsbeställning 2020* innehåller kunskapsresultat och resultat avseende trygghet och studiero:

- **Kunskapsresultat:** Resultat nationella prov i matematik och svenska för årskurs 3, Kunskapsresultat för årskurs 6 och 9, inklusive andelen behöriga elever till yrkesförberedande gymnasieprogram
- **Trygghet och studiero:** Resultat från Skolinspektionens Elevenkät för årskurs 5 och 9 för år 2018.

Verksamhetsbeställningen innehåller även ett nyckeltal avseende skolfrånvaro för år 2016 och 2017. Motsvarande nyckeltal för 2018 och 2019 anges ej.

3.1.2. Bedömning

Enheternas kvalitetsrapporter för läsåret 2018/2019 innehåller jämförbara sammanställningar av elevers kunskapsresultat, vilket vi ser som positivt. Rapporterna innehåller vissa resultat avseende trygghet och studiero, men enheternas resultat går inte jämföra på ett enkelt sätt. Utöver en sammanställning av tillgång till en del av elevhälsans kompetenser, saknas inkommen dokumentation tydliga sammanställningar som ger en bild av enhetens förutsättningar, såsom tillgång till behöriga lärare och lokaler. Vi anser därtill att analysen i dokumentationen skulle kunna utvecklas för att ge nämnden en tydligare bild av vad som orsakar/förklarar enhetens resultat. Sammanfattningsvis anser vi att dokumentationen på enhetsnivå skulle behöva utvecklas för att ge en samlad och jämförbar bild av utbildningens kvalitet och på så sätt kunna utgöra grund för analys och beslut om insatser på huvudmannanivå.

Det finns rutiner och former för dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på såväl enhetsnivå som huvudmannanivå för läsåret 2019/2020. Vi anser att dessa rutiner och former är särskilt utvecklade på enhetsnivå och att nämnden därmed har skapat goda förutsättningar för en mer ändamålsenlig dokumentation på denna nivå.

På huvudmannanivå upprättas relativt många dokument inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet och vi ser det som positivt att de tre målområdena löper som en röd tråd i dessa dokument. Dokumenten innehåller endast resultat för de årskurser som får betyg och/eller gör nationella prov, även om underlag från fler årskurser samlas in från enheterna. Vi anser att dokumentation skulle bli mer ändamålsenlig om enskilda enheters resultat framgick. Detsamma gäller resultat avseende trygghet och studiero samt underlag kring centrala förutsättningar; enskilda enheters resultat/förutsättningar framgår ej. Vi anser att nämnden skulle tjäna på att dokumentationen ger en bild av fler förutsättningar (än tillgång till ett par kompetenser inom elevhälsan). Sammantaget skulle dokumentationen på huvudmannanivå på så sätt kunna utgöra en mer ändamålsenlig grund för beslut om insatser.

Vi bedömer att revisionsfrågan avseende dokumentation på enhetsnivå är *delvis uppfylld*. Vi bedömer att revisionsfrågan avseende dokumentation på huvudmannanivå är *delvis uppfylld*.

3.2. Revisionsfråga 3: Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt?

3.2.1. Iakttagelser

Enligt strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet för läsåret 2019/2020 sker uppföljning i tre perioder under ett år. Uppföljningen inom en period omfattar ett av tre målområden:

- Normer, värden och inflytande
- Övergång, samverkan och omvärld
- Kunskaper

Insamling och sammanställning av resultat och förutsättningar

Resultat avseende elevers trygghet och studiero samlas in och sammanställs inom ramen för målområdet *Normer, värden och inflytande*, vilket sker i oktober-december 2019. Av inkommet underlag framkommer att målområdet ska omfatta uppföljning och analys av till

exempel enkätresultat, sammanställningar av kartläggningar av arbetet med kränkningar och beskrivningar av hur elevgrupper organiseras. Vad gäller enkäter genomförs Skolin-spektionens Elevenkät vartannat år i årskurs 5 och 8. Därtill genomför F-6-skolorna en gemensam elevenkät två gånger per år och årskurs 7-9 genomför en trygghetsenkät två gånger per år samt ytterligare enkäter inom årskurs 8 respektive årskurs 7 och 9. En samlad bild av elevers trygghet och studiero når nämnden via divisionens rapport för det aktuella målområdet.

Kunskapsresultat samlas in och sammanställs inom ramen för målområdet *Kunskaper*, vilket sker i mars-juni 2020. Av inkommet underlag framkommer att målområdet ska omfatta uppföljning och analys av till exempel andel elever som nått kunskapskraven i alla ämnen/per ämne, betyg och meritvärden för åk 6-9, resultat av nationella prov och sammanställningar av lektionsobservationer och beskrivningar av hur undervisning organiseras. En samlad bild av elevers kunskapsresultat når nämnden via divisionens rapport för det aktuella målområdet.

Förutsättningar för verksamhetens genomförande samlas in och sammanställs inom ramen för målområdet *Normer, värden och inflytande* i oktober-december 2019. Målområdet ska omfatta dokumentation av personalens kompetens, behörighet och personalomsättning samt beskrivning av hur kompetensutveckling, elevhälsan och särskilt stöd organiseras. Insamling och sammanställning avseende förutsättningar sker även inom ramen för målområdet *Övergång, samverkan och omvärld* i januari-februari 2020, i form av dokumentation av kompetens inom studie- och yrkesvägledning. Därtill sker insamling och sammanställning av ekonomiska och personella resurser inom målområdet *Kunskaper* i mars-juni 2020. Underlag avseende förutsättningar når därmed nämnden via divisionens rapporter för respektive målområde.

Som beskrivits tidigare, går det ej att urskilja enskilda enheters resultat i de upprättade dokumenten på huvudmannanivå. Vid intervjuer med nämnden beskrivs att divisionen ska uppmärksamma nämnden om en enskild skolas resultat avviker. En av de intervjuade framhäver att det är en brist att nämnden inte följer upp enheternas resultat.

Övrig uppföljning av resultat och förutsättningar

En gång per år genomförs så kallade kvalitetsdialoger med varje enhet där divisionsledningen samt enhetens rektor/skolledning deltar. För kvalitetsdialogerna som genomförs läsåret 2019/2020 finns ett framtaget frågeunderlag. Frågorna rör undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, bedömning och betygssättning, trygghet och studiero, förutsättningar för lärande och trygghet samt styrning och utveckling av verksamheten.

Fyra gånger per år genomförs så kallade dialogmöten. Tre möten adresserar ett av de tre övergripande målområdena och det fjärde dialogmötet innehåller en genomgång av samtliga nationella mål med divisionens rapporter som underlag. Det är nämndens kvalitetsgrupp som genomför mötena med representanter för produktionen. Av underlag från två genomförda dialogmöten framkommer att resultat och måluppfyllelse presenteras samt orsaker på processnivå respektive strukturnivå (förutsättningar). På mötena redovisades årskurs F-6 och årskurs 7-9 separat.

Nämnden genomför ett antal verkssamhetsbesök under året. Dessa utgår från en plan för verkssamhetsbesök som nämnden antog i mars 2019. I planen väljer nämnden ett antal fokusområden under besöken. I planen anges att fokusområdena för grundskola är skolplikt, kränkande behandling och språkutveckling.

Utvärderingar inom särskilt identifierade områden

Det har inte framkommit att nämnden, utöver målområdena i det systematiska kvalitetsarbetet och fokusområdena för verksamhetsbesöken, gör utvärderingar inom särskilt identifierade områden.

Analys av resultat i grundskolan

Analysen på huvudmannanivå uppges ske i samband med att divisionens rapporter för respektive målområde upprättas.

Av inkommen dokumentation framgår det att nämnden har analyserat vad som påverkar/orsakar grundskolans resultat och flera upprättade dokument innehåller resultatet av denna analys.

Analys som underlag för dialog

Det har inte framkommit att nämnden använder den upprättade dokumentationen som underlag för dialog med enheterna (rektorerna) om utvecklingsbehov. Som har beskrivits ovan, genomförs dialogmöten där divisionschef, skolchef och kvalitetschef för produktionen deltar och där divisionens (samlade) rapport om systematiskt kvalitetsarbete används som underlag.

Rapportering till nämnd

Vid genomgång av nämndens protokoll från perioden mars 2019 till och med april 2020 framgår att följande rapportering avseende resultat och förutsättningar i grundskolan har skett:

- **Mars 2019:** Information om betyg årskurs 9 höstterminen 2018 samt betygsprognos för vårterminen 2019
- **Juni 2019:** Information avseende kränkande behandling samt divisionens rapport för målområde Övergång, samverkan och omvärld läsåret 2018/2019
- **Oktober 2019:** Delårsrapport 2019
- **December 2019:** Information avseende SKA-uppföljning. Vid sakgranskning anges att informationen omfattade divisionens rapport för målområde *Kunskaper* för läsåret 2018/2019 samt *Normer, värden och inflytande* för läsåret 2018/2019.
- **Mars 2020:** Kvalitetsgruppens årsredovisning 2019 samt nämndens Verksamhetsberättelse 2019

Vid intervjuer beskrivs att de tre målområdena tidigare (före år 2020) skulle återrapporteras för nämnden vid tre separata tillfällen. Divisionens rapport för målområde *Kunskaper* för läsåret 2018/2019 skulle ha rapporterats i november 2019, vilket inte skedde. Rapporten redovisades istället i december 2019 tillsammans med rapporten för målområde *Normer, värden och inflytande* för läsåret 2018/2019. Rapporten för *målområde Övergång, samverkan och omvärld* redovisades enligt planeringen i juni 2019. Vid intervjuer beskrivs att de tre målområdena kommer att redovisas vid ett och samma tillfälle från och med år 2020 och att detta blir vid nämndens sammanträde i oktober 2020.

Enligt nämndens planering för år 2019 skulle redovisning avseende kränkande behandling ske i juni och i december. Av protokollen framgår att detta gjordes i juni månad.

3.2.2. Bedömning

Insamling och sammanställning av kunskapsresultat, resultat kring trygghet och studiero samt förutsättningar sker totalt tre gånger per år inom ramen för tre målområden. Vi konstaterar dock vissa avvikelser i kvalitetsuppföljningen för år 2019 då två av målområdena redovisades tillsammans i december. Uppföljningen kompletteras med kvalitetsdialoger, dialogmöten, verksamhetsbesök samt viss rapportering kring kränkande behandling.

Vi ser det som positivt att det görs en omfattande uppföljning av resultat och förutsättningar. Samtidigt noterar vi att det inte går att urskilja enskilda enheters resultat och förutsättningar i upprättade dokument samt att samtliga målområden redovisas på ett samlat sätt en gång per år. Vi anser att uppföljningen på huvudmannanivå behöver utvecklas, till exempel genom att rapportering till nämnd sker mer löpande under året och att enskilda enheters resultat framgår av upprättad dokumentation. Detta sammantaget skulle ge nämnden en mer uppdaterad, samlad och jämförbar bild av utbildningen i grundskolan. Vi vill även framhålla att uppföljning av elevgrupper över tid skulle kunna ge huvudmannen ett förstärkt underlag för analys.

Det är positivt det finns tillfällen till analys i anslutning till att dokument på huvudmannanivå upprättas samt att resultatet av denna analys framgår i flera dokument. Analysen på huvudmannanivå kan dock i högre grad dokumenteras och inte enbart resultatet av analysen. Vid kvalitetsdialogerna förs samtal mellan divisionen och enheterna/rektorer och vi anser att strukturen för kvalitetsarbete med fördel kan kompletteras med tillfällen för nämnden att föra motsvarande dialog med enheterna kring utvecklingsbehov. I sakgranskning uppges att skolchef och rektorer bjöd in ordförande och sakkunniga till en redovisning av sina enheters resultat utifrån konsekvenser av budgetläget. Detta genomfördes av de rektorer som hade särskilt ansträngda situationer.

Vi bedömer revisionsfrågan som *delvis uppfylld*.

3.3. Revisionsfråga 4: Vidtar nämnden åtgärder vid brister som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?

3.3.1. Iakttagelser

Enligt revisionskriterierna (4 kap. 3 § Skollagen) ska nämnden vidta och dokumentera åtgärder vid de brister som har identifierats i uppföljningen av det systematiska kvalitetsarbetet.

Identifierade utvecklingsområden

De utvecklingsområden som har identifierats i inkommen dokumentation framgår i tabellen nedan.

Tabell 8. Identifierade utvecklingsområden i grundskolan.

Dokument	Normer, värden och inflytande	Övergång, samverkan och omvärld	Kunskaper
Divisionens (samlade) rapport för systematiskt för läsåret	Samtliga årskurser (F-9): Elevers inflytande, studiero samt arbetet med att förhindra kränkningar.	(Änges ej)	Åk F-6: Skiftande resultat/betyg i svenska som andraspråk och moderna språk samt låga resultat i matematik (åk 3).

2018/2019	För åk F-6 anges även elevers trygghet som ett utvecklingsområde.		Åk 7-9: Låg andel behörighet till gymnasiet, låga meritvärden, låg andel elever får betyg i samtliga ämnen.
Kvalitetsgruppens årsredovisning 2019	(Samma som ovan)	Åk F-6: Brist på studie- och yrkesvägledare samt övergångar mellan stadier. Åk 7-9: Rutiner för föräldrasamverkan, kommunikation med vårdnadshavare samt övergång mellan stadier.	(Samma som ovan)
Nämndens Verksamhetsberättelse 2019	Åk F-6: Resultatet på Skolenkäten avviker stort från riket gällande studiero och att förhindra kränkningar. Åk 7-9: Låg andel elever upplever att de har inflytande över undervisningen, studiero och att skolan förhindrar kränkningar.	Samtliga årskurser (F-9): Utvecklingsområden sammanfattas till en reviderad och gemensam övergångsplan, tillgång till studie- och yrkesvägledare, samverkan med arbetslivet och utbildningens relevans för det kommande studie/yrkesliv.	Åk F-6: Skiftande resultat i betyg och nationella prov. Åk 7-9: Låga meritvärden och låg andel gymnasiebehöriga i vissa grupper.

Vid intervjuer beskrivs även andra utvecklingsområden inom grundskolan såsom brist på behöriga lärare, det pedagogiska ledarskapet i klassrummet, arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd samt betyg och bedömning. Det beskrivs därtill att befintlig skolstruktur - med relativt många skolenheter för elever i årskurs F6 - har skapat utmaningar i likvärdighet, till exempel när det gäller att säkerställa en grundbemanning på små skolenheter.

Beslut om insatser inom grundskolan

Utifrån de övergripande målområdena anges ett stort antal insatser som ska genomföras i grundskolan i upprättade dokument. Dessa framgår av Bilaga 4.

Enligt de intervjuade ska identifierade brister åtgärdas genom den beställning som nämnden gör till divisionen. Av nämndens *Verksamhetsbeställning 2020* framgår planerade insatser i form av uppdrag till divisionen:

- Arbeta aktivt för att eleverna ska erbjudas en god utbildning i en trygg miljö
- Främja språkutveckling
- Följa upp riktad (ekonomisk) resursfördelning

Därtill framgår att nämnden och socialnämnden ska arbeta tillsammans för en bättre samverkan kring elever med omfattande skolfrånvaro.

Vid intervjuer lyfts nämndens åtgärder avseende den ekonomiska resursfördelningen, till exempel en extra tilldelning av resurser till mindre skolenheter. I sakgranskning anges att tilldelningen inte är tillräcklig utifrån de behov som föreligger.

Vid intervjuer beskrivs därtill att styrmodellen är ett hinder för att kunna vidta adekvata åtgärder eftersom kommunstyrelsen har ansvar för personal och lokaler, vilket är faktorer som direkt påverkar nämndens ansvarsområden. Nämnden skulle enligt intervjuer kunna stärka uppföljningen på enhetsnivå samt stärka styrning av resurser efter behov. Inom divisionen önskas en regelbunden dialog med kommunstyrelsen avseende dessa frågor då dialoger med förtroendevalda sker främst med barn- och ungdomsnämnden i nuläget. Det uppges även vara önskvärt med en tydligare återkoppling och analys av vilka brister som har noterats och vilka insatser som behöver göras utifrån skolans kompensatoriska uppdrag både från nämnden och styrelsen.

3.3.2. Bbedömning

Av nationell statistik framgår att kunskapsresultat i årskurs 3 och 9 samt elevers studiero är generella utvecklingsområden inom grundskolan i Nyköpings kommun. Därtill framgår att det finns stora skillnader mellan enheterna när det gäller tillgång till behöriga lärare samt kunskapsresultaten i årskurs 6.

Nämnden har identifierat utvecklingsområden inom grundskolan och dessa framgår i upprättade dokument på huvudmannanivå. Av de utvecklingsområden som kan identifieras i nationell statistik återfinns samtliga utvecklingsområden i upprättade dokument, undantaget tillgång till behöriga lärare.

Identifierade utvecklingsområden samt insatser som beskrivs i upprättade dokument är inte på ett tydligt sätt adresserade i nämndens verksamhetsbeställning. Till exempel framgår det inte att nämnden har fattat beslut om insatser som tydligt adresserar utvecklingsområdet studiero och/eller tillgången till behörig personal. Även om personal omfattar kommunstyrelsens ansvarsområde anser vi att nämnden, utifrån sitt kvalitetsansvar, bör vidta åtgärder för att höja lärarbehörigheten, till exempel genom att initiera en dialog med styrelsen och divisionen i frågan.

Vi bedömer revisionsfrågan som *delvis uppfylld*.

3.4. Revisionsfråga 5: Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen?

Enligt revisionskriterierna (4 kap. 3 § Skollagen) ska planeringen utgå från en analys av måluppfyllelse och utvecklingsområden. I planeringen ska anges vad insatserna förväntas leda till samt vilka förutsättningar som krävs för att utbildningen/insatserna ska kunna genomföras.

3.4.1. Iakttagelser

Underlag för planering

I arbets- och stödmaterialet *Systematiskt kvalitetsarbete och stöd för nulägesanalys* framgår att läsårets arbete med uppföljning och analys utgör underlag för en utvecklingsplan på enhetsnivå som i sin tur ska ligga till grund för huvudmannens beslut om insatser inom förutsättningar för utbildningen samt styrning och utveckling av utbildningen.

Att enheternas uppföljning och analys utgör underlag för planering av utbildningen i grundskolan på huvudmannanivå bekräftas vid intervjuer. Enheternas utvecklingsplaner upprättas utifrån enheternas analys och åtgärder utifrån de brister som framkommit. Utvecklingsplanen ska vara styrande för enheternas planering. Vid intervjuer beskrivs även

att resultatet av genomförda kvalitetsdialoger och dialogmöten utgör underlag för planeringen på huvudmannanivå.

Upprättad dokumentation på enhetsnivå

Eftersom det ännu inte har upprättats några utvecklingsplaner på enhetsnivå, har vi erhållit en mall som enheterna ska använda när utvecklingsplanen tas fram. Av mallen framgår att planeringen ska utgå ifrån en uppföljning och analys av föregående års insatser och åtgärder. För varje planerad insats ska det bland annat framgå vilket behov insatsen adresserar, orsaker till problem, mål med insatsen, indikatorer, förväntad effekt, metod för uppföljning och utvärdering samt styrkor och risker i genomförandet.

Upprättad dokumentation på huvudmannanivå

Enligt strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras planeringen av utbildningen på huvudmannanivå i nämndens så kallade verksamhetsbeställning. Vi har erhållit nämndens *Verksamhetsbeställning 2020*. Dokumentet innehåller ett avsnitt om grundskolan av vilket det framgår att divisionen får i uppdrag att:

- Arbeta aktivt för att eleverna ska erbjudas en god utbildning i en trygg miljö
- Främja språkutveckling
- Följa upp riktad (ekonomisk) resursfördelning

Därtill framgår att nämnden och socialnämnden ska arbeta tillsammans för en bättre samverkan kring elever med omfattande skolfrånvaro.

Uppdragen i verksamhetsbeställningen har en koppling till identifierade utvecklingsområden. Av dokumentet framgår det inte att planeringen har utgått ifrån en analys av måluppfyllelse och identifierade utvecklingsområden. För det första uppdraget anges indikatorer, utfall 2018, prognos 2019, acceptabelt värde 2020 samt tidpunkt för avrapportering. För de andra uppdragen anges direktiv samt former och datum för avrapportering. Det anges därmed inte vad samtliga insatser förväntas leda till eller vilka förutsättningar som krävs på kort respektive lång sikt för att insatserna ska kunna genomföras.

Uppföljning av planering

Nämnden uppges säkerställa att verksamheten genomförs i enlighet med upprättad verksamhetsbeställning genom den upprättade strukturen för uppföljning och analys, till exempel i samband med de dialogmöten som genomförs. Strukturen för uppföljning beskrivs på sida 14-16.

3.4.2. Bedömning

Enligt revisionskriterierna ska planeringen av utbildningen utgå från en analys av måluppfyllelse och identifierade utvecklingsområden. Detta framgår tydligt av den mall som har tagits fram för planering på enhetsnivå. Värt att notera är att vi inte har tagit del av dokument som har upprättats och därför bara kan bedöma själva mallen/strukturen för planering på enhetsnivå.

Uppdragen i verksamhetsbeställningen har en tydlig koppling till identifierade utvecklingsområden, men det framgår inte vad samtliga planerade insatser förväntas leda till eller vilka förutsättningar som krävs för att de ska kunna genomföras. Planeringen på huvudmannanivå skulle därmed kunna utvecklas avseende detta.

Avslutningsvis anser vi att nämnden har en struktur för att säkerställa att verksamheten i grundskolan genomförs i enlighet med den gjorda planeringen.

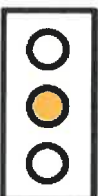

Vi bedömer revisionsfrågan som *delvis uppfylld*.

4. Revisionell bedömning

Granskningen syfte är att bedöma om barn- och ungdomsnämnden säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan och att detta sker med tillräcklig intern kontroll.

Vår samlade bedömning är att barn- och ungdomsnämnden delvis har säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan och att detta delvis sker med tillräcklig intern kontroll.

Bedömningen baseras på bedömningen av en sammanvägning av revisionsfrågorna i granskningen, vilka framgår av rapporten. Bedömningen görs på en tregradig skala (uppfyllt, delvis uppfyllt, eller ej uppfyllt).

Revisionsfråga	Bedömning	
Revisionsfråga 1: Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå?	Delvis uppfyllt	
Revisionsfråga 2: Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå?	Delvis uppfyllt	
Revisionsfråga 3: Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt?	Delvis uppfyllt	
Revisionsfråga 4: Vidtar nämnden åtgärder vid brister som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?	Delvis uppfyllt	
Revisionsfråga 5: Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen?	Delvis uppfyllt	

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till barn- och ungdomsnämnden:

- Att säkerställa att dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå och på huvudmannanivå utvecklas för att ge nämnden en samlad och jämförbar bild av enheternas resultat, förutsättningar och behov. En viktig del i detta är att dokumentationen innehåller en tydlig analys av vad som påverkar/orsakar resultaten i grundskolan. På så sätt kan dokumentationen utgöra en mer ändamålsenlig grund för beslut om insatser på huvudmannanivå.
- Att säkerställa en ändamålsenlig samverkan och dialog med kommunstyrelsen och divisionen för att få ett helhetsgrepp kring styrningen av grundskolan.

2020-06-16

Tobias Bjöörn

Jenny Nordqvist

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Nyköpings kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2020-03-20. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna

5. Bilagor

5.1. Bilaga 1. Revisionskriterier

Revisionsfråga 1: Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå?

Revisionsfråga 2: Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå?

Revisionskriterier

Enligt Skollagen 4 kap. 6 § ska det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras. I Skolverkets Allmänna råd med kommentarer Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet konkretiseras skollagen och följande tre råd avser dokumentation av kvalitetsarbetet:

Huvudmannen bör

- 1. se till att det finns dokumentation för alla skolformer och fritidshemmet som är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på huvudmannanivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser,*
- 2. skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för huvudmannens kvalitetsarbete, samt*
- 3. sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom huvudmannens verksamhet.*

Revisionsfråga 3: Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen?

Revisionskriterier

Enligt Skollagen 4 kap. 3 § ska huvudmannen på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. I Skolverkets *Allmänna råd med kommentarer Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet* konkretiseras skollagen och följande fyra råd avser planeringen av utbildningen:

Huvudmannen bör

- 1. se till att planeringen av utbildningen utgår från analysen av måluppfyllelsen och de utvecklingsområden som ska prioriteras på respektive nivå,*
- 2. ange i planeringen vad utvecklingsinsatserna förväntas leda till,*
- 3. ange i planeringen vilka förutsättningar som krävs på kort respektive lång sikt för att utbildningen och utvecklingsinsatserna ska kunna genomföras, samt*
- 4. se till att verksamheten genomförs utifrån den gjorda planeringen.*

Revisionsfråga 4: Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt?

Revisionskriterier

Enligt Skollagen 4 kap. 3 § ska huvudmannen på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. I Skolverkets *Allmänna råd med kommentarer Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet* konkretiseras skollagen och följande två råd avser uppföljning av utbildningen:

Huvudmannen bör

1. *samla in och sammanställa resultaten för alla verksamheter tillsammans med underlag som visar hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkat målnuppfyllelsen, samt*
2. *se till att det utöver den kontinuerliga uppföljningen även genomförs utvärderingar avseende huvudmannens samlade verksamhet inom särskilt identifierade områden.*

För att kunna utveckla utbildningen och vidta åtgärder, krävs att resultaten analyseras. Skolverkets *Allmänna råd med kommentarer Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet* innehåller följande tre råd avseende analys:

Huvudmannen bör

1. *med utgångspunkt i uppföljningen analysera vad som påverkar och orsakar resultaten och målnuppfyllelsen för den samlade verksamheten,*
2. *analysera om orsakerna framgår tydligt eller om ytterligare uppföljning eller utvärdering behöver genomföras,*
3. *använda analysen som underlag för dialoger med enheterna om utvecklingsbehov*

Revisionsfråga 5: Vidtar nämnden åtgärder vid brister som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?

Revisionskriterier

Enligt Skollagen 4 kap. 3 § ska huvudmannen på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

I Skolverkets *Allmänna råd med kommentarer Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet* konkretiseras skollagen och följande råd avser utveckling av utbildningen:

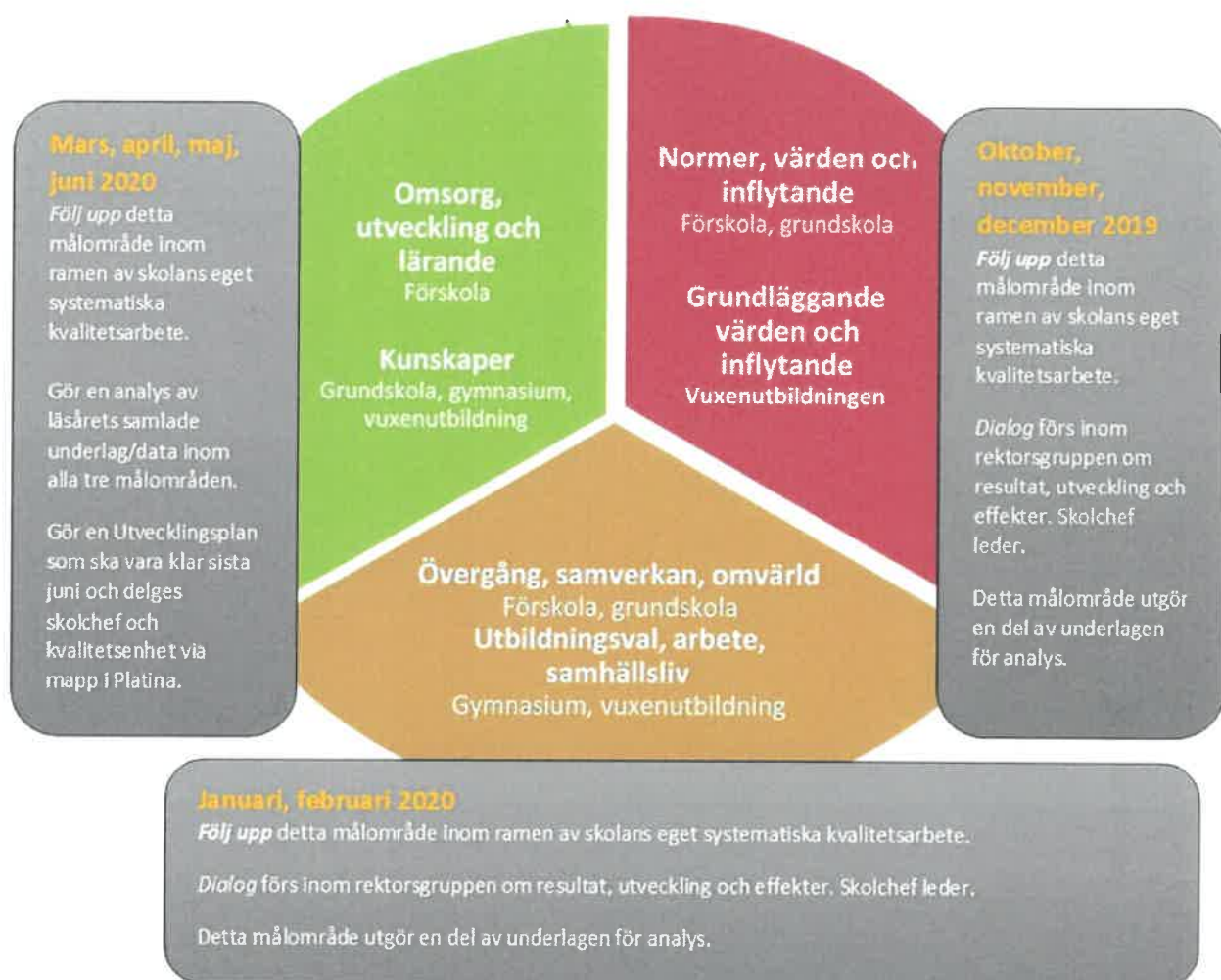
Huvudmannen bör utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och därefter besluta vilka insatser som ska prioriteras för att de nationella målen ska uppfyllas.

5.2. Bilaga 2. Granskad dokumentation

Nedanstående bilagor har utgjort underlag och revisionsbevis för vår granskning:

- Reglemente för Barn- och ungdomsnämnden, antagen av kommunfullmäktige 2019-05-14
- Kvalitetsdialog divisionsledning – Rektor/skolledning grundskolan läsåret 2019-2020 (odaterad)
- Systematiskt kvalitetsarbete Läsåret 2018-2019, division barn utbildning och kultur (odaterad)
- Kvalitetsgruppens årsredovisning 2019, antagen 2020-03-18
- Verksamhetsberättelse 2019, antagen 2020-03-18.
- Plan för verksamhetsbesök 2019-2022, antagen 2019-03-19
- Systematisk kvalitetsrapport "övergång samverkan och omvärld" Förskoleklass, fritidshem, grundskolan 1-6, antagen 2019-06-04
- Systematisk kvalitetsrapport "övergång samverkan och omvärld" Grundskola 7-9, antagen 2019-06-04
- Delårsrapport BUN, antagen 2019-10-01.
- Nämnden antar verksamhetsbeställning 2020. 2019-12-10
- Plan för politikers verksamhetsbesök 2020, antagen 2020-01-29
- Årsplanering för systematiskt kvalitetsarbete 2020, 2020-01-13
- Mall för utvecklingsplan 2020-2021
- Årshjul, mall
- Elevhälsoplan – Stigtomta skola 2018/19
- Stigtomta skolas plan för övergång förskola – skola 2018/19
- SKA och stöd för nulägesanalys åk F-6 19-20
- SKA och stöd för nulägesanalys åk 7-9 19-20
- Nyköpings grundskolor F- 6 Kvalitetsrapport 2018–2019 område D
- Nyköpings grundskolor F- 6 Kvalitetsrapport 2018–2019 område E
- Nyköpings grundskolor F- 6 Kvalitetsrapport 2018–2019 område F
- Nyköpings grundskolor F- 6 Kvalitetsrapport 2018–2019 område H
- Nyköpings grundskolor 7-9 Kvalitetsrapport 2018–2019 högstadium
- Protokoll barn- och ungdomsnämnden, 2019-02-06
- Protokoll barn- och ungdomsnämnden, 2019-03-19
- Protokoll barn- och ungdomsnämnden, 2019-05-14
- Protokoll barn- och ungdomsnämnden, 2019-06-04
- Protokoll barn- och ungdomsnämnden, 2019-10-01
- Protokoll barn- och ungdomsnämnden, 2019-12-10
- Protokoll barn- och ungdomsnämnden, 2020-01-29
- Protokoll barn- och ungdomsnämnden, 2020-03-18

5.3. Bilaga 3. Årshjul systematiskt kvalitetsarbete

5.4. Bilaga 4. Insatser i grundskolan

Dokument	Normer, värden och inflytande	Övergång, samverkan och omvärld	Kunskaper
Divisionens (samlade) rapport för systematiskt kvalitetsarbete för läsåret 2018/2019	<p>Åk F-6: Involvera elever mer i analys av resultat på trygghetsenkäter Utveckla arbetet med tillgängliga lärmiljöer fysiskt, pedagogiskt och socialt SKUA (skriv- och läsutvecklande arbete) – för att bredare/djupare möta elevers behov och kunskapsnivå Förbättra arbetet med "värdar" i korridorer, vid in- och utgång och på raster Utbildning i NPF (neuropsykiatrisk funktionsnedsättning) Utveckla fungerande rutiner vid personalfrånvaro</p> <p>Åk 7-9: Ny roll – lagmentorer – för minskad arbetsbelastning för lärare, ökad undervisningskvalitet, tryggare miljö Ytterligare renodling av chefsroller för en mera kvalitativ styrning för ökade studieresultat Utveckla "Arbetsorganisation" och "Utvecklingsorganisation" enligt Hans- Åke Scherp för ett fortsatt fokus på relevanta utvecklingsbehov En tydligare och mer kvalitativ studiehandledning</p>	(Anges ej)	<p>Åk F-6: Utveckla arbetet med tillgängliga lärmiljöer fysiskt, pedagogiskt och socialt Utbildning i bemötande och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar Bredda och fördjupa vissa underlag för analys och åtgärder</p> <p>Åk 7-9: (Samma som för Normer, värden och inflytande)</p>
Kvalitetsgruppens årsredovisning 2019	(Samma som ovan)	<p>Åk F-6: Skapa ett årshjul för förskoleklasserna Utbildning i Syv-frågor och en gemensam Syv-plan Gemensam enkät för F-6, som mäter vårdnadshavarens nöjdhet gällande samverkan skola - hem Utveckla mötesplatser gällande samverkan och övergångar mellan F-6 och 7 - 9</p>	(Samma som ovan)
Nämndens verksamhetsberättelse 2019	<p>Åk F-6: Utveckla lärmiljöer SKUA "Värdar" i korridorer Utbildning i NPF Rutiner vid personalfrånvaro</p> <p>Åk 7-9: Lagmentorer Renodling av chefsroller Utveckla arbetsorganisation och utvecklingsorganisation Tydligare studiehandledning</p>	(Anges ej)	<p>Åk F-6: Utvecklingsarbete lärmiljöer Bemötande NPF</p> <p>Åk 7-9: Stabil styrkedja Samlad verksamhet Hög andel behöriga lärare Kollegialt lärande Lagmentorer Renodling av chefsroller Kvalitativ studiehandledning</p>